Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Natalia Guranda

Experiența practică acumulată din pilotarea aplicării ESM în Republica Moldova

Atelier de sensibilizare online
privind aplicarea în practică a Evaluării Strategice de Mediu (ESM)
în Republica Moldova

23 aprilie 2021
Chișinău, Republica Moldova

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Începând cu anul 2013 CEE-ONU Since June 2013, secretariatul CEE-ONU la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Convenția Espoo) asistă (acum) Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului la aplicarea Protocolului privind evaluarea strategică de mediu (Protocolul SEA) la Convenție.

2013

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Faza I

2013 → **2014**

Revizuirea cadrului legislativ și instituțional pentru aplicarea ESM

Ministerul a solicitat CEE-ONU să ofere asistență suplimentară pentru elaborarea legislației naționale privind SEA

Proiect de lege privind ESM pregătit

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Faza II

2014 → **2015**

- Testarea proiectului de lege ESM
- Implementarea ESM pilot
- Prima ESM efectuată în Republica Moldova

Action implemented by

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

PUG al orașului Orhei a fost selectat ca document strategic pentru pilotarea ESM

Obiectivele ESM pilot au fost:

- Să evalueze, să testeze și să demonstreze oportunitățile aplicării în practică a proiectului de lege ESM.
- De a furniza recomandări privind impactul asupra mediului și modificarea planului sau programului selectat;
- De a elabora recomandări pentru îmbunătățirea ulterioară al cadrului legislativ național, și instituțional în domeniul ESM.

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

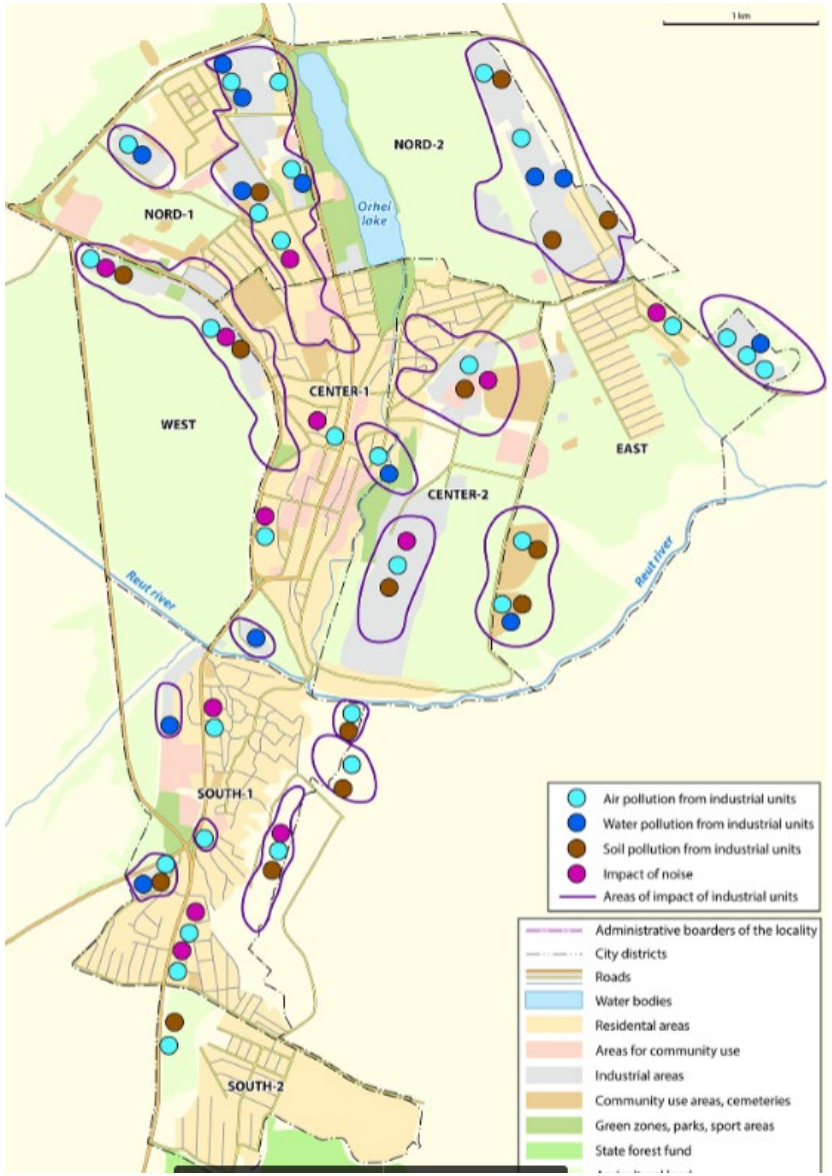

Procesul ESM a ajutat la identificarea principalelor probleme de mediu și sănătate publică din Orhei.

Acest lucru a permis formularea (în discuție cu planificatorii) a numărului de măsuri de prevenire, reducere sau atenuare a posibilelor consecințe negative identificate pentru mediu și sănătatea publică,care ar trebui să aibă prioritate în contextul implementării PUG.

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Opțiunea zero

Compararea PUG Orhei elaborat în anul 2008 cu cel elaborat în anul 2015.

Propuneri alternative pentru șoseaua de ocolire în cadrul PUG 2015

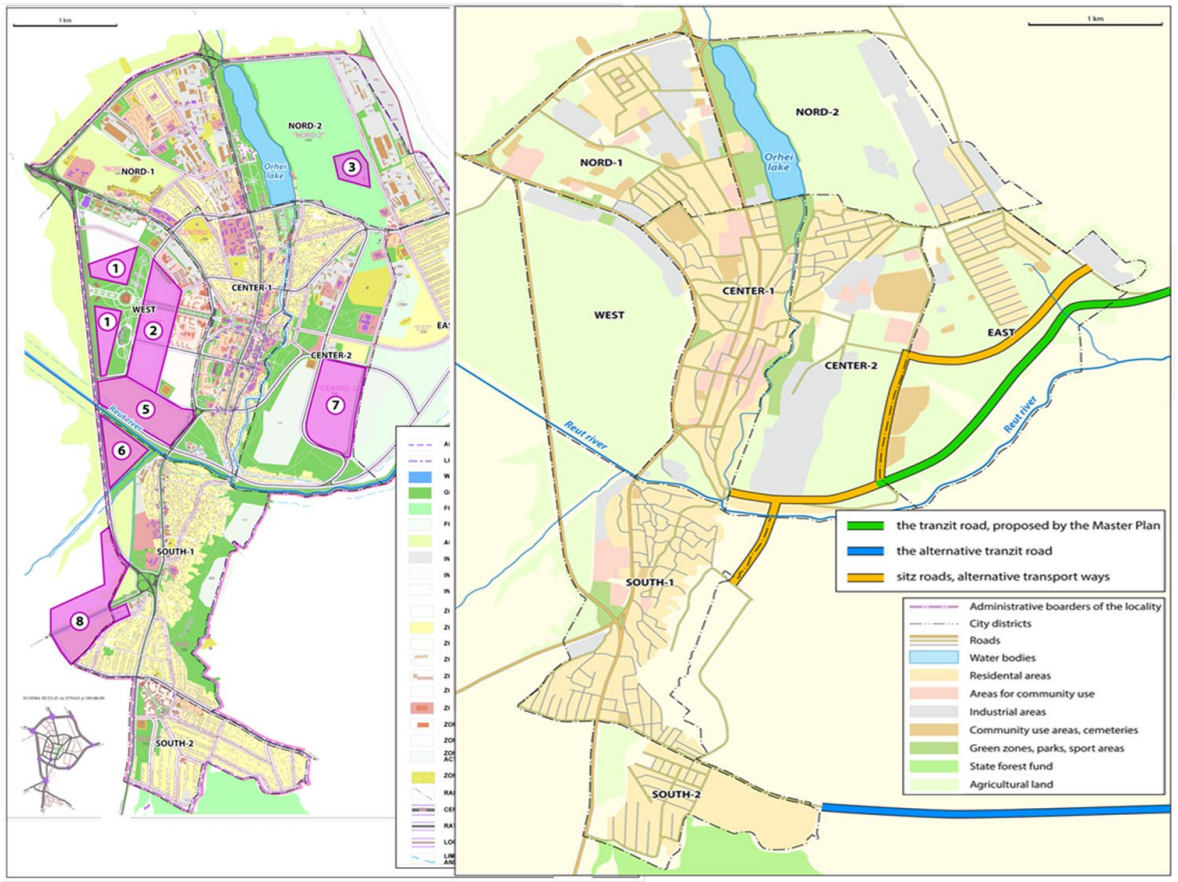

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Faza III

2015 → **2018**

✓ ESM a foii de parcurs privind Economia Verde în Republica Moldova

1. aplicarea ESM ca un instrument de ecologizare

2. Contribuirea la dezvoltarea în continuare a capacităților instituționale și a expertizei de aplicare/elaborare a Evaluării Strategic de Mediu la nivel național;

3. Ajută la precizarea rolului și responsabilităților diferitor actori naționali în aplicarea ESM

4. Furnizarea de recomandări pentru optimizarea de mediu a foii de parcurs

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

- Transport
- Eficiență Energetică
- Agricultura Ecologică
- ÎMM
- Dezvoltare Regională și Clădiri/Orașe Verzi

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Posibile efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății

Baza normativ-legislativă								
Acțiunile MRN EV	**Acoperire geografică**	Probabilitatea efectului (scăzut, mediu, ridicat)	Durata efectului (pe termen scurt, pe termen lung, permanent)	Reversibilitate (constantă, temporară)	Impact (direct, indirect)	frecvența expunerii	Direcția de schimbare (pozitivă, negativă, neutră)	Comentarii (argumentarea evaluării impactului vezi tab. 6.2) **(-2,-1,0,+1,+2,?))**
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Corectarea normelor și standardelor existente privind E.V. , ținând cont de cerințele în construcție;	Întreaga țară	mediu	pe termen lung	constantă	direct		pozitivă	**+1**
Elaborarea și promovarea criteriilor verzi în construcții;	Întreaga țară	mediu	pe termen lung	constantă	direct		pozitivă	**+2**
Elaborarea și promovarea noilor criterii privind eficiența energetică a clădirilor	Întreaga țară	ridicat	pe termen lung	constantă	Direct		pozitivă	**+1**

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Lecții Învățate privind aplicarea ESM (Foaia de Parcurs)

Un program în domeniul economiei „verzi” este un document foarte complex și complicat (având în vedere complexitatea informațiilor incluse în subcomponentele prioritare (agricultură, dezvoltare regională și orașe verzi, energie, IMM-uri, transporturi), ceea ce face implicarea procesului ESM de experți în planificare în toate domeniile economiei naționale

Beneficiile procesului ESM necesită de a fi însoțit de o campanie de informare și conștientizare bine structurată și finanțată, axată pe cele mai importante grupuri țintă, categorii vulnerabile, sex etc.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Faza III

2015 → **2018**

✓ Elaborarea Ghidului ESM

Ghidul ESM își propune să sprijine punerea în aplicare a proiectului de lege privind ESM, oferind recomandări practice cu privire la modul de aplicare a procedurii ESM prevăzute în legislație. Grupul de lucru pentru elaborarea Ghidului ESM a fost înființat având ca reprezentanți (atunci) Ministerul Mediului, consultanți naționali și internaționali.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2018

07/03/2018 – intră în vigoare Legea ESM

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E
privind evaluarea strategică de mediu

nr. 11 din 02.03.2017
(în vigoare 07.04.2018)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 109-118 art. 155 din 07.04.2017

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2018

01/10/2018 – Ghidul ESM aprobat de către Minister(Ordinul 219)

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА, РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ И ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ORDIN

"01" octombrie 2018 Nr. 219

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea Ghidului cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea strategică de mediu

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2018

Video privind Evaluarea Strategică de Mediu în Romană

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2018

Foaia de parcurs privind consolidarea capacităților în domeniul ESM și EIM în Republica Moldova pentru a prezenta pașii suplimentari în dezvoltarea procedurilor ESM și EIM în țară.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment

Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

2021 ?

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Action funded by
the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

Mulțumesc

Natalia Guranda

Local Consultant

nataliaguranda@gmail.com

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP